

МОТИВИ

за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ

Измененията и допълненията в Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ (НРЦПГ, Наредбата) са насочени основно към прецизиране на норми от действащата към момента правна регламентация, свързани с привеждането ѝ в съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката (ЗЕ) с оглед спазване йерархията на нормативните актове и постигането на непротиворечивост и единна регулаторна рамка.

С приемането им се цели по-ясна регламентация и оптимизиране на реда и условията, при които ще се осъществява регулаторната дейност на комисията по отношение цените в сектор „Природен газ”. Предлаганите изменения и допълнения не се очаква да внесат съществени изменения в действащите процедури или затруднения в дейността на лицензираните енергийни дружества. Запазват се основните принципи и положения, касаещи методите за регулиране на цените и правилата за тяхното образуване.

С проекта за изменение и допълнение на НРЦПГ изрично се регламентира възможността Комисията да утвърждава цените, регулирани по наредбата освен в левове за единица пренесен природен газ /1000 куб. м/, също така и в левове за MWh. Това допълнение е и с цел привеждане на Наредбата в съответствие с приложимите европейски практики в областта. Разпоредбите на чл. 5 от Наредбата са изменени с оглед постигане на яснота при определяне на отделните видове регулирани цени. В тази връзка, са направени съответни изменения и в чл. чл. 17, 18, 19, 20 и 22, като дименсиите, в които цените могат да бъдат определени от Комисията, са разписани конкретно за отделните цени.

В чл. 5, ал. 2 от Наредбата е предвидена възможност за нов начин на формиране на цени, след извършване на преценка от страна на комисията относно законосъобразността на предложението и неговата икономическа целесъобразност. В този случай, на лицензиант, притежаващ повече от една лицензия за разпределение и/или снабдяване с природен газ от краен снабдител, могат да бъдат утвърдени единни цени по групи клиенти за териториите на тези лицензии, при установяване, че приложният подход в конкретния случай би могъл да доведе до положителен икономически ефект за клиентите.

Изменението по чл. 10, ал. 5, т. 6 от Наредбата предвижда признаване на разходите от обезценка на природния газ, като материален запас. Направеното предложение е с оглед обстоятелството, че съгласно Международните стандарти на финансово отчитане, природният газ като материален запас подлежи на последваща оценка. Признаването на разходите за обезценка на природния газ като материален запас ще позволи при утвърждаването на цените да бъдат взети предвид и реалните разходи на обществения доставчик, което е в съответствие с принципите по ЗЕ, а именно цените да съответстват на разходите за доставка до клиентите.

В чл. 10, ал. 5 от Наредбата са изброени видовете разходи, които за целите на ценовото регулиране не се включват в състава на признатите от комисията разходи. Предложеното изменение на тази разпоредба касае включване в приложното ѝ поле на съдебните разходи с оглед постигане на предвидимост и прозрачност при определяне на цените. Изключение се допуска само за държавните такси, свързани с образуване на дела за събиране на вземания, с цел гарантиране изпълнението на лицензионните задължения на енергийните предприятия и на сигурността на доставките и снабдяването с природен газ на клиентите.

Предложеното допълнение на чл. 12, ал. 1 от НРЦПГ за използване на балансовата стойност на активите при утвърждаване на регулаторната база на активите на дружествата, е направено с оглед прецизиране на текстовете на разпоредбата.

Измененията и допълненията в разпоредбите на чл. 17 от Наредбата, са направени въз основа на анализ на резултатите от досегашното им прилагане и с оглед отчитане на спецификата при образуване цената за продажба от обществения доставчик и обезпечаване изпълнението на лицензионните му задължения и сигурността на доставките.

Поради необходимостта от прецизиране на компонентите, включени при определянето на отделните видове цени, са направени съответни изменения в чл. 18, ал. 2, чл. 20, ал. 1 и чл. 22, ал. 1 от Наредбата:

- изменението на чл. 18, ал. 2 от Наредбата дава възможност да се определя двукомпонентна цена за достъп и пренос на природен газ по газопреносните мрежи с цена за капацитет, както е дефинирано в ал. 1 на чл. 18. При съществуващата към настоящия момент редакция би било възможно да се определи единствено еднокомпонентна цена на база прогнозни количества пренесен природен газ.

- предложената редакция на текста чл. 20, ал. 1 от Наредбата дава възможност за образуване на двукомпонентна цена за достъп и пренос на природен газ по газоразпределителната мрежа, която да включва като компоненти както цена за капацитет, така и цена за количества, а от друга страна се дава възможност за определен период цената да бъде формирана единствено на база утвърдени прогнозни количества природен газ за пренос през газоразпределителна мрежа.

- предложеното изменение на текста на чл. 22, ал. 1 от Наредбата дава възможност за образуване на двукомпонентна цена за достъп и съхранение на природен газ в съоръженията за съхранение, която да включва като компоненти както цена за капацитет, така и цена за количества. При настоящата редакция на разпоредбата е възможно да се образува единствено цена за количества съхранен природен газ, което е в противоречие с чл. 2 на същия член.

Измененията и допълненията на чл. 19 и чл. 21 от Наредбата целят регламентиране на формирането и изменението на цените за продажба на природен газ от крайни снабдители, които купуват природен газ от търговци, различни от обществения доставчик. В съответствие с принципите по чл. 23 от ЗЕ в е предвидено, че за целите на ценообразуването цената за закупуване на природния газ не може да е по-висока от утвърдената цена на обществения доставчик за съответното тримесечие.

Предвиденото изменение на чл. 34 от Наредбата е с цел намаляване на административната тежест във връзка с производствата по утвърждаване на цени чрез намаляване на броя на заседанията на комисията, като бъдат обединени процедурите по провеждане на закрито заседание за приемане на доклада на работната група и закрито заседание за приемане на проект на решение. Това ще позволи непосредствено след откритото заседание с участието на заявителя да бъде проведено обществено обсъждане на проекта на решение за утвърждаване на цени. По този начин ще бъде постигнато и съкращаване на сроковете за произнасяне на Комисията за енергийно и водно регулиране с окончателни решения по тези производства. Посоченото предложение не противоречи на разпоредбите на ЗЕ, тъй като ще бъдат изпълнени изискванията за провеждане на открити заседания по чл. 13, ал. 5, т. 2 от ЗЕ и на обществено обсъждане по чл. 14 от ЗЕ.

Част от предложените промени в Наредбата за изменение и допълнение на НРЦПГ, се правят с оглед синхронизиране на текстовете на подзаконовия нормативен акт с терминологията, възприета в Закона за енергетиката, и с цел постигане на непротиворечивост и единна регулаторна рамка, а именно: изразът „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране”, респ. аббревиатурата „ДКЕВР” се заменя с израза „Комисията за енергийно и водно регулиране”, респ. „комисията”; изразът

„правила за осъществяване на счетоводната отчетност” се заменя с изречение „правила за водене на разделното счетоводство, включително активите за целите на ценообразуването по групи клиенти, както и формата и съдържанието на счетоводните отчети за регулаторни цели”; изразът „разходи, произтичащи от изпълнението на задължения към обществото, включително свързани със сигурността на снабдяването” се заменя с изречение „невъзстановяеми разходи, свързани с прехода към конкурентен енергиен пазар и разходите, произтичащи от изпълнението на задължения към обществото, свързани със сигурността на снабдяването, включително за защита на обектите, представляващи критична инфраструктура в енергетиката”; изразът „пренос/разпределение/съхранение/ продажби на природен газ” се заменя с изречение „съответната лицензионна дейност”; след текста „Енергийните предприятия могат да прилагат по-ниски от утвърдените от комисията цени, при условие че това не води до кръстосано субсидиране между“ се добавя изречение „отделните дейности, както и между“.

Заличаването на текста по § 1, т. 10 от ДР на Наредбата е направено с оглед обстоятелството, че обществените отношения, свързани с присъединяването към газопреносни, респ. газоразпределителни мрежи, са уредени в отделен подзаконов нормативен акт, а именно: Наредба № 4 от 5.11.2013 г. за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните мрежи. Заличаването на текстовете по § 1, т. 20 и 21 от ДР на Наредбата е с оглед обстоятелството, че начинът на образуване на цените е подробно регламентиран в Наредбата.